

پیشگامان نظم فارسی

(تحلیل سبک‌شناسی شعر قرن سوم و چهارم هجری)

تألیف:

دکتر احمد سنجولی

(استادیار دانشگاه زابل)

دکتر علیرضا محمدری

(دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه زابل)

دانشگاه زابل

سرشناسه	: سنجولی، احمد
عنوان و نام پدیدآور	: پیشگامان نظم فارسی: (تحلیل سبک‌شناسی شعر قرن سوم و چهارم هجری) / تألیف احمد سنجولی، علیرضا محمودی.
مشخصات نشر	: تهران: سازمان جهاد دانشگاهی تهران، انتشارات، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۲۹۴ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۳۳-۴۱۱-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
عنوان دیگر	: تحلیل سبک‌شناسی شعر قرن سوم و چهارم هجری.
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۳ق. -- تاریخ و نقد
موضوع	: Persian poetry -- 9th century -- History and criticism
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۴ق. -- تاریخ و نقد
موضوع	: Persian poetry -- 10th century -- History and criticism
موضوع	: سبک‌شناسی
موضوع	: Literary style
شناسه افزوده	: محمودی، علیرضا، ۱۳۴۸-
شناسه افزوده	: سازمان جهاد دانشگاهی تهران، انتشارات
رده بندی کنگره	: ۳۶۵۸
رده بندی دیویی	: ۱/۱۴۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۷۱۰۵۸۶

♦ نام کتاب: پیشگامان نظم فارسی (تحلیل سبک‌شناسی شعر قرن سوم و چهارم هجری)

♦ تألیف: احمد سنجولی - علیرضا محمودی

♦ ناشر: انتشارات سازمان جهاد دانشگاهی تهران

♦ ویراستار علمی: دکتر محمد میر

♦ ویراستار ادبی: دکتر زهرا نظری

♦ لیتوگرافی: زاویه نور

♦ قیمت: ۴۵۰۰۰۰ ریال

♦ نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۳۹۸

♦ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۳۳-۴۱۱-۵ ISBN: 978-600-133-411-5

♦ نشانی: تهران - صندوق پستی ۱۸۶-۱۳۱۴۵

♦ تلفن: ۶۶۹۵۴۳۶۸ تلفکس: ۶۶۴۶۴۹۴۱

♦ تلفن مراکز پخش: ۶۶۹۵۵۷۵۳-۶۶۹۵۴۳۶۸

♦ خانه کتاب دانشگاه: ۶۶۹۷۳۴۲۳

این اثر، مشمول قانون حمایت مولفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مولف یا ناشر تکثیر و کپی برداری نماید، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مقدمه: باشد

ایران امروز در اشتیاق توسعه و استقلال، گام‌های محکم و استواری برمی‌دارد. همه روزه در گوشه و کنار میهن ما جوانان خودکفایی علمی و فنی نمایان می‌شوند و با عنایت و یاری خداوند متعال و در سایه ارزش‌های دینی و علمی و دانشگاهی حرکت به سوی مرزهای دانش شتاب بیشتری به خود می‌گیرند. خدا را شکر می‌گوییم که این فرصت را به ما ارزانی کرد تا گام‌هایی هرچند کوچک در مسیر رشد و سر دستاوردهای علمی و فرهنگی کشور برداریم، باشد تا با یاری خداوند منان و در پرتو همت دانشمندان، نویسندگان، مترجمان و متخصصان مؤمن و متعهد بتوانیم در اعتلاء علمی کشور عزیزمان ایران سهمی داشته باشیم.

انتشارات سازمان جهاد دانشگاهی تهران در راستای وظایف خویش و به منظور رسیدن به اهداف علمی- فرهنگی نظام جمهوری اسلامی ایران، به نام به انتشار آثار ارزشمند و مورد نیاز علمی و دانشگاهی می‌کند. در این راه از کلیه استادان، پژوهشگران، صاحبان قلم و اندیشه دعوت به مشارکت و همکاری می‌شود.

فهرست مطالب

۳۵.....	۳. سطح ادبی.....	۵.....	مقدمه ناشر.....
۳۵.....	نخستین بارقه‌های شعر فارسی.....	۱۱.....	پیشگفتار.....
۳۶.....	محمد بن وصیف سیستانی.....	۱۵.....	بخش اول.....
۳۷.....	ساختار شعر.....	۱۷.....	فصل ۱: کلیات.....
۳۹.....	نکته: شعر مدحی و درباری.....	۱۷.....	روش بررسی سبک‌شناسی.....
۴۰.....	سؤالات.....	۱۸.....	۱. سطح زبانی (Literally Level).....
۴۰.....	دیگر نمونه‌های شعری.....	۱۹.....	۲. سطح فکری (Philosophical Level).....
۴۲.....	بسام کورد.....	۲۰.....	۳. سطح ادبی (Literary Level).....
۴۲.....	ساختار شعر.....	۲۰.....	عناصر سازنده اثر ادبی.....
۴۳.....	سؤالات.....	۲۲.....	تاریخ زبان فارسی دری.....
۴۴.....	محمد بن مخلص سگری.....	۲۲.....	زبان فارسی و اوضاع تاریخی سیاسی ایران.....
۴۴.....	ساختار شعر.....	۲۲.....	در آغاز ورود اسلام.....
۴۵.....	سؤالات.....	۲۲.....	حکومت‌های ایرانی پس از اسلام تا اواخر قرن.....
۴۶.....	حافظ بنیسی.....	۲۴.....	چهارم هجری و اوضاع ادبی هر دوره.....
۴۶.....	ساختار شعر.....	۲۴.....	الف- طاهریان (۲۵۹-۲۰۵ ق).....
۴۷.....	نکته: شعر و سبک.....	۲۴.....	ب- صفاریان (۲۴۷-۲۹۹ ق).....
۴۸.....	سؤالات.....	۲۵.....	ج- سامانیان (۳۹۵-۲۸۹ ق).....
۴۹.....	دیگر نمونه‌های شعری.....	۲۶.....	آغاز شعر فارسی.....
۵۰.....	محمود و زاق هروی.....	۲۹.....	یادداشت‌ها و مآخذ فصل اول.....
۵۰.....	ساختار شعر.....	۳۳.....	فصل ۲: شاعران عصر طاهری و صفاری.....
۵۱.....	نکته: دوبیتی.....	۳۳.....	ویژگی‌های سبکی.....
۵۱.....	سؤالات.....	۳۴.....	۱. سطح زبانی.....
۵۲.....	فیروز مشرفی.....	۳۴.....	۲. سطح فکری.....
۵۲.....	ساختار شعر.....		
۵۳.....	نکته: قطعه.....		
۵۴.....	سؤالات.....		

۱۱۱..... ساختار شعر	۵۵..... دیگر نمونه های شعری
۱۱۲..... نکته: تمثیل	۵۶..... ابوسلیک گرگانی
۱۱۳..... سؤالات	۵۶..... ساختار شعر
۱۱۳..... دیگر نمونه های شعری	۵۷..... نکته: ادب تعلیمی
۱۱۶..... آفرین نامه	۵۸..... سؤالات
۱۲۵..... دقتی	۵۸..... دیگر نمونه های شعری
۱۲۶..... ساختار شعر	۵۹..... یادداشت ها و مآخذ فصل دوم
۱۲۷..... نکته: تشبیه	
۱۲۹..... سؤالات	فصل ۳: اعران عصر سامانی ۶۳.....
۱۲۹..... دیگر نمونه های شعری	۶۳..... م. م.
۱۳۴..... کسایی مروزی	۶۴..... ویژگی های سبکی
۱۳۸..... ساختار شعر	۶۴..... الف) ویژگی های زبانی
۱۴۸..... نکته: زثا و سوغنامه	۶۵..... ب) قالب های ادبی
۱۴۹..... سؤالات	۶۶..... ج) ویژگی های ادبی
۱۵۰..... دیگر نمونه های شعری	۶۷..... د) ویژگی های فکری
۱۶۱..... مُنَجِّیک ترمذی	۹..... شهید بلخی
۱۶۳..... ساختار شعر	۱۰..... ساختار شعر
۱۶۹..... نکته: قصیده	۷۲..... نکته: غزل
۱۷۲..... سؤالات	۷۳..... سؤالات
۱۷۳..... دیگر نمونه های شعری	۷۴..... دیگر نمونه های شعری
۱۷۶..... رابع مردار بلخی	۷۷..... رودکی
۱۷۶..... ساختار شعر	۸۰..... ساختار شعر
۱۷۸..... نکته: ادب زنا	۸۶..... نکته: گلایه و شکوائیه
۱۷۹..... سؤالات	۸۷..... سؤالات
۱۷۹..... دیگر نمونه های شعری	۸۷..... دیگر نمونه های شعری
۱۸۲..... بشار مرغزی	۱۰۶..... ابوظیب مُصَعَبی
۱۸۳..... ساختار شعر	۱۰۷..... ساختار شعر
۱۸۷..... نکته: خمربه	۱۰۹..... نکته: تضاد و تقابل
۱۸۸..... سؤالات	۱۰۹..... سؤالات
۱۸۹..... منطقی رازی	۱۱۰..... دیگر نمونه های شعری
۱۸۹..... ساختار شعر	۱۱۱..... ابوشکور بلخی

۲۳۸	بدیع بلخی
۲۳۹	ظاهرین فضل چغانی
۲۴۱	منتصر سامانی
۲۴۲	آغاجی
۲۴۴	خسروی سرخسی
۲۴۸	قَمَری جرجانی
۲۴۹	یوسف عروضی
۲۵۰	استغنایی نیشابوری
۲۵۰	خَبّازی نیشابوری
۲۵۱	ابوالعلاء شوشتری
۲۵۲	محمد عبده
۲۵۲	معنوی بخارایی
۲۵۳	جنیدی
۲۵۳	عمارۀ مروزی
۲۵۷	ایلاقی
۲۵۸	ابوالفتح بستی
۲۵۹	قابوس وشمگیر
۲۶۱	یادداشت‌ها و مآخذ بخش دوم
۲۶۷	منابع و مآخذ
۲۹۱	منابع و مآخذ

۱۹۲	نکته: اغراق
۱۹۳	سؤالات
۱۹۳	دیگر نمونه‌های شعری
	یادداشت‌ها و مآخذ فصل سوم: شاعران
۱۹۶	عصر سامانی

۲۱۷	بخش دوم
۲۱۹	ابوالحسن روزی
۲۲۰	روحان سغدی
۲۲۰	مسعودی مروزی
۲۲۱	فرالوی
۲۲۲	ابوشعیب هروی
۲۲۳	ابوالعباس رینجینی
۲۲۵	ابواسحق جویباری
۲۲۶	ابوزراعه معمری
۲۶	خسروانی
۳۰	شاکر بخاری
۲۳۲	بوالمثل بخارایی
۲۳۳	ابوالمؤید بلخی
۲۳۴	معروفی بلخی
۲۳۶	ولوالجی
۲۳۷	لُوکری